

Кафедра теорії та методики мистецької освіти

СИЛАБУС
СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ
(назва дисципліни)

Освітній рівень	III освітньо-творчий	Курс	1
Ступінь освіти	доктор мистецтва, 2 етап – творча аспірантура	Семестр	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	30
Спеціалізація	Музичне мистецтво	Лекції	20
Освітньо-творча програма	підготовки доктора мистецтва	Практичні	10
Статус	обов'язкова	Самостійна робота	90
		Семестровий контроль	залік

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Смирнова Тетяна Анатоліївна, професор кафедри теорії та методики мистецької освіти
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/theory-of-education/Smirnova.pdf
e-mail	Smyrnova.Tetiana@Gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Сучасні парадигми мистецької освіти» складений відповідно до освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва та навчального плану. Силабус визначає обсяг знань здобувачів відповідно до вимог освітньо-творчої програми, алгоритму вивчення дисципліни «Сучасні парадигми мистецької освіти», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання.

Метою вивчення навчальної дисципліни є виховання творчої особистості професіонала-музиканта, засвоєння методологічних понять, розвиток комплексу компетентностей щодо сучасних парадигм мистецької освіти.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування практичних **компетентностей**, зокрема:

ІК. Здатність визначати і вирішувати проблеми мистецької освіти варіативно, згідно з різними методологічними парадигмами;

ЗК 01. Здатність до оволодіння науковою компетентністю відповідно до завдань

мистецького методологічного світогляду;

ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та висловлювання суджень щодо духовних, музично-професійних, педагогічних цінностей основних методологічних підходів;

ЗК 03. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення професійної компетентності, адаптації до змін у творчо-педагогічній діяльності на підставі використання методологічних мистецько-освітніх принципів;

ЗК 04. Готовність до роботи у міжнародному культурному просторі на основі вільного володіння іноземною мовою, дотримання норм міжкультурної толерантності та професійної етики.

СК 01. Готовність до розробки і практичного втілення інноваційних проєктів, моделей та індивідуально-творчих завдань згідно з розмаїттям сучасних методологічних парадигм.

СК 03. Здатність володіти методами розв'язування спеціалізованої задачі й практиками інтерпретації / композиції до створення оригінального творчого продукту в контексті музичної діяльності та освіти.

СК 04. Здатність до застосування інноваційних технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі музичного мистецтва, інтегрування знань з інших сфер мистецької методології.

СК 06. Здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в науково-творчих дослідженнях та педагогічній діяльності.

СК 07. Здатність використовувати сучасні науково-інформаційні технології, міжнародні науково-метричні бази, програмне забезпечення у процесі творчої та науково-педагогічної діяльності; володіти комунікативною культурою.

Програмні результати навчання за ОПІ:

ПРН 1. Вміння створювати концепції науково-творчих проєктів, оформлювати їх належним чином та з урахуванням суспільного запиту, поетапно впроваджувати результати роботи в мистецьку практику; налагоджувати творчо-мистецьку комунікацію.

ПРН 2. Формування умінь розв'язання проблемних ситуацій у творчій, науковій та педагогічній діяльності.

ПРН 3. Знання методології мистецтвознавства, психології та педагогіки, застосування усталених методів та підходів у власних наукових та / або інноваційно-творчих проєктах, а також у власній творчій та / або педагогічній практиці.

ПРН 4. Опанування сучасними інструментами та технологіями пошуку, обробки та аналізу інформації, вміння систематизувати та інтерпретувати отримані результати.

ПРН5. Підвищення рівня проєктної культури, вміння працювати з стейкхолдерами, замовниками та споживачами культурного продукту; вміння вибудовувати масмедійну стратегію.

ПРН 6. Вміння презентувати отримані результати досліджень (зокрема – іноземною мовою), кваліфіковано відображати результати науково-творчої роботи у публікаціях.

ПРН 7. Володіння комунікаційними та організаторськими навичками у процесі педагогічної та просвітницької діяльності, спрямованої на популяризацію академічного музичного мистецтва.

Згідно з вимогами освітньо-творчої програми здобувачі повинні **знати:**

- базові основи педагогічних парадигм згідно сучасної мистецької освіти;
- провідні положення і принципи основних методологічних підходів в аспекті проблем сучасної мистецької освіти;
- особливості педагогічного мислення музиканта з огляду на поліпарадигмальний характер сучасної мистецької освіти.

Уміти:

- використовувати методологічні знання для інтеграції нових змістів мистецької освіти;
- застосовувати методологічні настанови сучасних педагогічних парадигм відповідно до професійних проблем і завдань мистецької освіти;
- конструювати і планувати зміст інноваційних занять і мистецьких проєктів з урахуванням основних моделей-парадигм музично-педагогічної освіти;
- організовувати музично-просвітницьку діяльність здобувачів вищої освіти на підставі вивчених парадигм сучасної мистецької освіти.

Перелік тем:

Модуль1

Тема 1. Системно-синергетична парадигма в часі і просторі мистецької освіти.

Тема 2. Сутність і зміст традиційних академічних парадигм мистецької освіти (консервативна, сімейна, неінституціональна парадигми).

Тема 3. Когнітивна парадигма мистецької освіти. Діяльнісний підхід. Сцієнтична мистецька освіта.

Тема 4. Функціоналістична парадигма мистецької освіти. Професіографічний підхід. Компетентнісний підхід.

Модуль2

Тема 5. Аксиологічна парадигма в контексті цінностей мистецької освіти. Гедоністичний підхід.

Тема 6. Гуманістична парадигма та її різновиди (особистісно-орієнтований, полісуб'єктний, індивідуальний підходи, партнерська мистецька освіта).

Тема 7. Культурологічна парадигма ментальності діяча мистецтва.

Тема 8. Спільності та відмінності герменевтики та феноменології як провідних парадигм мистецької освіти. Парадигма мистецької освіти через «відкриття» у музичній творчості.

Тема 9. Акемеологічна парадигма в аспекті професійного розвитку музиканта (виконавець, педагог, дослідник, просвітник).

Тема 10. Андрагогічна парадигма. Контекстний підхід у мистецькій освіті.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські і практичні заняття та самостійна робота, есе, презентація.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		

35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

90–100–А – відмінні знання, здобувач вищої освіти демонструє творче мислення в судженнях, уміння моделювати культурно-освітні проекти і науково-творчі завдання, сформовану систему компетентностей.

82–89–В – дуже добрі знання і відповіді з незначними помилками, ситуативний інтерес до оволодіння уміннями, загальними та спеціальними компетентностями;

75–81–С – добрі несистемні знання з певною кількістю помилок, середній рівень сформованості умінь систематизувати й конструювати навчально-професійні смисли і ситуації, оволодіння окремими компетентностями.

64–74–D – задовільно, майже відсутній інтерес до засвоєння сучасних парадигм мистецької освіти, відсутність сформованих умінь, інтегральних, загальних, спеціальних компетентностей.

60–63–E – задовільно: відповідь задовольняє мінімальним критеріям.

35–59–FX – незадовільно (з можливістю повторного складання заліку): повністю відсутня мотивація, знання, уміння щодо мети, завдань, специфіки мистецької освіти;

0–34–F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни): здобувач абсолютно не володіє знаннями щодо мистецької освіти, не розуміє її специфіку, не виконав жодного практичного завдання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика викладання дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література

1. Архипова С.П. Основи андрагогіки. Навч. посібник. Черкаси-Ужгород, 2002. 184 с.
2. Бех І.Д. Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Том 1. Чернівці: Букрек, 2015. 840 с.
3. Бех І.Д. Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Том 1. Чернівці: Букрек, 2015. 840 с.
4. Васянович Г.П. Педагогічна естетика: навч. пос. Львів. Норма, 2021. 463 с.

5. Вишне夫斯基 М.И. Введение в философию образования: пособие. Могилёв, 2002. 160 с.
6. Гелнер Ернест. Розум і культура. Історична роль раціональності та раціоналізму. К., 2004. 298 с.
7. Гатальська С.М. Філософія культури. К.: Наукова думка, 2005. 328 с.
8. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ; Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
9. Губернський Л.В., Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Культура. Ідеологія. Особистість: методол.-світогляд. аналіз. Київ: Знання України, 2002. 577с.
10. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти. Монографія. К.: НПУ ім. М. Драгоманова, 2004. 243 с.
11. Гуманістична психологія: Антологія. Навч. посіб. К.: Пульсари, 2001. Том 1. Гуманістичні підходи в західній психології ХХ ст. 2001. 251 с.
12. Ключковський Ян А. Філософія діалогу. Київ: Дух і Літера, 2013. 224 с.
13. Комаровська О.А. Художньо обдарована особистість: сутність, реалії, розвиток: монографія. Франківськ: НАІР, 2014. 412 с.
14. Кушнір В.А. Системний аналіз педагогічного процесу: методологічний аспект: монографія. Кіровоград: Вид. Центр КДПУ, 2001. 348 с.
15. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. К., 2007.
16. Кримський С.Б. Павленко Ю.В. Цивілізаційний розвиток людства. Київ: Вид-во «Фенікс», 2007. 316 с.
17. Олексюк О.М. Ткач М.М. Музично-педагогічний процес у вищій школі. К.: Знання України. 2009. 123 с.
18. Олексюк О.М. Ткач М.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва. Навчальний посібник. Київ: Знання України, 2004. 264 с.
19. Остапенко Л. Методологія мистецької освіти. Практикум для студентів факультету мистецтв. К. Ліра-К., 2017. 144 с.
20. Отич О.М. Мистецтво у розвитку індивідуальності педагога: історичний і методологічний аспекти: монографія. Зелена Буковина, 2007. 752 с.
21. Полубоярина І.І. Професійна підготовка музично обдарованих студентів: теоретико-методичний аспект: монографія. Х.: Майдан, 2013. – 395 с.
22. Реброва О.С. Методологічні основи педагогічної ментальності: культурологічний та професійний аспекти: монографія/О.С Реброва Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012.- 2012 с.
23. Рибалка В.В. Методологічні питання наукової психології. Навчально-методичний посібник. К.: Ніка-Центр. 2003. 204 с.
24. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навчальний посібник. К., 2002. 270 с.
25. Савчин М.В. Здатності особистості: монографія. К.: ВЦ «Академія», 2016. 288 с.
26. Сегеда Н.А. Професійний розвиток викладача музичного мистецтва: історія, методологія, теорія: монографія. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. 273 с.
27. Смирнова Т.А. Теорія та методика диригентсько-хорової освіти у вищих навчальних закладах: психолого-педагогічний аспект: Монографія. Горлівка: ПП «Ліхтар», 2008. 445 с.
28. Енциклопедія освіти. голов.ред. В.Г. Кремень; - К.- Юрінком Інтер, 2008.-1040 с.
29. Individual Spirituality in Post-nonclassical Arts Education”, 2019: monograph edited by Olga Oleksiuk. Cambridge Scholars Publishing. 176 p.
30. Topical issues of general and musical pedagogy: History, Theory, practice”. 2020: monograph edited by O/ Mikhailychenko. Germeny: Akademikarverlag. 253p.

Допоміжна:

- 1 Зязюн І.А. Аксіологічні ресурси педагогічної дії вчителя. *Естетика і етика педагогічної дії вчителя*: зб. наук. пр. Київ; Полтава, 2011. Вип.1. С. 9-24.

2. Коновець С.В. Творчий розвиток учителя образотворчого мистецтва: монографія. Рівне: Вилинські обереги, 2009.384 с.
3. Сковорода Г. Пізнай в собі людину. Львів: Світ, 1995. 187 с.
4. Юркевич П.Д. Вибране. К.: Абрис, 1993. 416 с.